

NSIR Dennis Sandin, Helena Sandström Cruz- Nordiskt regissörsmöte i Helsingborg

I samband med Bibu stod den svenska avdelningen värd för årets möte inom NSIR, (Nordiskt Scenkonstinstruktörsråd). Under två dagar samlades regissörsorganisationerna från Sverige, Norge, Danmark, Finland och Island för att jämföra villkor, utbyta erfarenheter och diskutera hur scenkonsten utvecklas i våra respektive länder.

Trots att vi ofta talar om en gemensam nordisk modell blev det tydligt att utvecklingen ser ganska olika ut. Finland rapporterade om fortsatt hårt tryck på den offentligt finansierade scenkonsten efter flera år av nedskärningar. Både Finland och Sverige beskrev också ett kulturpolitiskt klimat där teater och konst i högre grad blivit en del av den ideologiska debatten. Danmark presenterade ett omfattande reformarbete kring framtidens scenkonst med fokus på hållbara arbetsvillkor, produktionsmodeller och finansiering. Från Norge fick vi höra om ett framgångsrikt arbete kring regissörers upphovsrätt, där organisationen nyligen vunnit ett principiellt viktigt mål. Island beskrev villkoren i ett mycket litet scenkonstsystem där begränsade resurser och nära relationer mellan aktörerna skapar särskilda utmaningar.

En av de mest intressanta diskussionerna handlade om hur regissörer organiserar sig. De flesta nordiska kollegor arbetar i små och renodlade regissörsorganisationer, medan vi i Sverige är en del av ett större förbund tillsammans med andra yrkesgrupper. Flera var nyfikna på vår modell. Samtidigt blev det tydligt att frågan inte är självklar åt något håll. De mindre organisationerna har ofta lyckats vara mycket fokuserade och framgångsrika i frågor som rör just regissörernas villkor. För vår del blev samtalet en påminnelse om de särskilda förutsättningar som gäller för vårt yrke. Vi leder konstnärliga processer men är sällan arbetsgivare. Vi är nästan alltid frilansare. Och till skillnad från många andra konstnärliga yrkesgrupper finns det i princip inga fast anställda regissörer på institutionerna. Det innebär också att vi saknar den naturliga representation i husen som många andra yrkesgrupper har.

För mig var det kanske just där mötet blev som mest intressant. När samtalen gick från kulturpolitik och finansiering till frågor om yrkesidentitet, ansvar och inflytande. Det är diskussioner som vi kommer att fortsätta föra, både i det nordiska samarbetet och inom vår egen avdelning.

Dennis Sandin